

Warszawa, 24-03-2023 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.501.34.2023.KSZ

Pan

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Minister Cyfryzacji

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

e-PUAP

Szanowny Panie Premierze,

do wiadomości Rzecznika Praw Obywatelskich przekazane zostało pismo Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji, (dalej jako: KIGEiT), skierowane do Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego będące odpowiedzią na **zobowiązanie dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych**, w trybie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022 (Dz. U. poz. 2303 ze zm.), **do przekazania do Głównego Urzędu Statystycznego**, (dalej jako: GUS), **danych jednostkowych o abonentach publicznie dostępnych usług telefonicznych według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.** (część II. Informacje o przekazywanych danych lp. 49.1 Zestawy danych z systemów informacyjnych dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych – zestaw danych DPDUT RA 01).

W powołanej powyżej części rozporządzenia zestaw przekazywanych danych obejmuje:

- 1) Imię;
- 2) Drugie imię;
- 3) Nazwisko;
- 4) Numer PESEL - w przypadku obywatela polskiego;
- 5) Numer identyfikacji podatkowej (NIP) – w przypadku obywatela polskiego prowadzącego działalność gospodarczą, jeżeli jest dostępny;
- 6) Przydzielony numer abonenta z planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych związany ze świadczoną usługą połączeń głosowych (numer abonencki);
- 7) Numer telefonu kontaktowego, jeżeli jest dostępny;
- 8) W przypadku abonenta publicznie dostępnej usługi telefonicznej świadczonej w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej – adres miejsca zamieszkania;
- 9) W przypadku abonenta publicznie dostępnej usługi telefonicznej świadczonej w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej – adres do korespondencji, jeżeli jest on inny niż adres miejsca zamieszkania;
- 10) W przypadku abonenta publicznie dostępnej usługi telefonicznej świadczonej w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – adres miejsca, w którym znajduje się zakończenie sieci udostępnione temu abonentowi.

Są to dane, za wyjątkiem pkt 6, odpowiadające art. 35b ust. 1 pkt 1¹, pkt 4², pkt 16³, pkt 21a⁴, pkt 21b⁵, pkt 21c⁶ oraz pkt 23⁷ ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 459 ze zm.), (dalej jako: ustawa o statystyce), przy czym – co należy odnotować – dane, o których mowa w pkt 21a-21c zostały dodane ustawą z dnia 14 sierpnia 2020 roku o zmianie ustawy o statystyce publicznej, ustawy o powszechnym spisie rolnym w 2020 r. oraz ustawy o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2021 r. (Dz. U. poz. 1486), a więc w czasie pandemii

¹ Imiona i nazwisko.

² Numer PESEL.

³ Numer identyfikacji podatkowej.

⁴ Adres miejsca, w którym znajduje się zakończenie sieci udostępnione abonentowi publicznie dostępnej usługi telefonicznej świadczonej w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej.

⁵ Adres miejsca zamieszkania abonenta publicznie dostępnej usługi telefonicznej świadczonej w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej.

⁶ Adres do korespondencji abonenta publicznie dostępnej usługi telefonicznej świadczonej w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej.

⁷ Numer telefonu.

koronawirusa. Ponadto zaznaczyć należy, że uzasadnienie dla wprowadzanych zmian⁸ nie odnosi się do rozszerzenia katalogu danych, o których mowa w art. 35b ust. 1 ustawy o statystyce, zbieranych przez służby statystyki publicznej.

W tej samej sprawie do Rzecznika Praw Obywatelskich wystąpiła także Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, (dalej jako: PIIT), z prośbą o interwencję. Zarówno KIGEiT, jak również PIIT, są **zaniepokojone faktem pozyskiwania od przedsiębiorców telekomunikacyjnych szczegółowych danych osobowych abonentów usług telefonicznych, a więc danych osobowych milionów polskich obywateli oraz obywateli innych państw, którzy wykupili usługi u polskiego operatora.**

Jakkolwiek, zgodnie z art. 35b ust. 5 ustawy o statystyce, przekazanie służbom statystyki publicznej danych osobowych z katalogu danych, o których mowa w art. 35b ust. 1 tej ustawy, przez dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych nie stanowi naruszenia tajemnicy komunikowania się w sieciach telekomunikacyjnych, o której mowa w art. 159 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648 ze zm.), to jednak celowe wydaje się zadanie pytania o słuszność i celowość takiego wyłączenia, w szczególności także o jego konieczność w demokratycznym państwie prawnym.

Niepokojące, w ocenie wskazanych wyżej podmiotów, które zwróciły się w tej sprawie do Rzecznika Praw Obywatelskich, wydaje się to, że **nie został precyzyjnie określony cel pozyskiwania przez GUS tak szerokiego zakresu danych.** Z dostępnych informacji wynika bowiem, że dane te są pozyskiwane w celu stworzenia przez GUS tzw. operatu statystycznego, a więc bazy danych wykorzystywanej przez pracowników GUS do prowadzenia innych, niezwiązanych z telekomunikacją, badań statystycznych. Dane te zatem służą jako narzędzie ułatwiające pracownikom GUS wykonywanie zadań nie mających bezpośredniego związku z badaniami statystycznymi w obszarze telekomunikacji, co rodzi duże zastrzeżenia nie tylko wskazanych powyżej podmiotów, które zwróciły się już w tej sprawie do GUS, ale także Rzecznika Praw Obywatelskich. Takie zadania mogą być bowiem z powodzeniem realizowane bez danych osobowych abonentów, także na podstawie danych, którymi GUS już dysponuje jako podmiot publiczny.

⁸ <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-statystyce-publicznej-ustawy-o-powszechnym-spisie-rolnym-w-2020-r-oraz-ustawy-o-narodowym-spisie-powszechnym-ludnosci-i-mieszkan-w-2021-r3> (dostęp 19.03.2023).

Mając powyższe na uwadze zwracam się do Pana Premiera – działając w trybie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.) – o wyjaśnienie tej sprawy, w szczególności w zakresie dotyczącym zasadności rozszerzenia katalogu, o którym mowa w art. 35b ust. 1 ustawy o statystyce. Wobec faktu otrzymania przez Pana Premiera wystąpień obu powołanych wyżej podmiotów, uprzejmie proszę także o przekazanie do wiadomości Rzecznika odpowiedzi na przekazane przez te podmioty postulaty.

Jednocześnie, niezależnie od powyższego, pragnę także zaznaczyć, że zapoznanie się z przebiegiem procesu legislacyjnego wszystkich rozporządzeń zmieniających powołany na wstępie akt normatywny nie jest możliwe z uwagi na brak właściwych informacji na stronie Rządowego Centrum Legislacyjnego⁹, zaś tworzenie takiego dokumentu i jednoczesne kierowanie do podpisu Prezesa Rady Ministrów w tej samej dacie czyni proces legislacyjny, a także obowiązki z nim związane, iluzorycznym.

Łączę wyrazy szacunku,

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Jan Nowak

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

e-PUAP

⁹ Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022, data utworzenia – **05.10.2022**, nr z wykazu RD 584, pkt 14 „Skierowanie projektu do podpisu Prezesa Rady Ministrów” – **05.10.2022** (<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12364855/katalog/12917337#12917337>, dostęp 19.03.2023).